

fra Statsseminarier til Friseminarier og saa igen forlade Friseminarierne for at gaa op til Eksamen paa bedste Bestaab. At det har ført til, at en stor Del af Privatistene have været saa daarlig forberedte, at de have maattet falde igennem ved Eksamen, er ganske klart, men det er desuden et Punkt, som har virket skadeligt paa hele Undervisningen paa Seminarierne, fordi de i Virkeligheden slet ikke have noget Hold paa deres Elever, naar Eleverne vide, at de til enhver Tid kunne afbryde Undervisningen og gaa op paa egen Haand. Det er ikke blot Statsseminarierne, der have klaget derover, men vi havde for et Par Aar siden, — nemlig i 1892 — et Andragende fra Privatseminarierne i Gedved og Silkeborg, hvor der klagedes over det samme Forhold. De beklagede sig over, at de maaske bleve nødtte til at indskrænke deres Virksomhed til et toaarigt Kursus, medens de i Virkeligheden fandt treaarige Kursus nødvendige, men de kunde under hele den usunde Konkurrence, der bestod, ikke holde det gaende, med mindre der blev truffet Foranstaltninger, der kunde sikre dem, at de beholdt deres Elever i 3 Aar. Under disse Omstændigheder har saa Flertallet i Udvalget ogsaa været paa det rene med, at man kunde gaa ind paa Forslagets Bestemmelse om, at ingen kan indstille sig til Eksamen uden at være indstillet af et Seminarium og uden som Regel at have gennemgaaet dette Seminariums 3-aarige Kursus. Det er jo en meget betydelig Indskrænkning i den ganske ubundne Frihed, der hidtil har hersket, og der er adskillige af os, der have haft deres Betænklichkeiten ved at gaa saa vidt, men vi have dog fundet, at det, som Forholdene have udviklet sig, var nødvendigt at gøre denne store Indskrænkning i den tidligere Frihed, og vi have trostet os med, at man alligevel vilde kunne opnaa den fornødne Garanti paa dette Punkt derigennem, at Folk, der ikke havde gennemgaaet et Seminarium, eller som ikke havde gennemgaaet et helt treaarigt Kursus, kunde saa Tiladelse til at gaa op alligevel, naar de ad anden Vej vare saaledes forberedte, som man kunde ønske. Der er endelig, sagde jeg før, klaget over, at Lærerne have manglet praktisk Uddannelse, og denne Anke har man erkendt fra Udvalgets Side. Dersom ere vi ogsaa gaaede ind paa flere Bestemmelser i Forslaget, som tilsigte at skaffe en saadan praktisk Uddannelse. For det første ere vi gaaede ind paa en Bestemmelse, hvorefter det for Fremtiden skal være en Pligt for alle Seminarister, enten de optages paa Stats- eller paa Privatseminarier, at de et Aar,

før de optages, skulle have enten selv ledet en Skole eller under en dygtig Lærers Vejledning deltaget i Undervisningen. Vi vide jo alle, at det ofte hidtil har været det rene Humbug med denne Forpligtelse, men det var Udvalgets Mening, at det for Fremtiden skulde være alvor. Et enkelt Medlem af Udvalget har en anden Stilling end det øvrige Udvalg, nemlig det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Trier), men han vil jo selv senere motivere sin Stilling, idet han gaar ud fra, at man kunde udelade denne forberedende Lærergening, inden de komme ind paa Seminarier. Det øvrige Udvalg har været enig paa dette Punkt, hvad Hovedsagen angaar. Men der er en Forskel mellem Flertallet og Mindretallet, idet Mindretallet mener, at man uden videre skal kunne saa denne Forberedelse paa en hvilken som helst offentlig eller privat Skole, nedens Flertallet ikke har turdet gaa saa vidt, da der som bekendt er Privatskoler, som for et godt Ord give Attester for, at Lærere have undervist i dem, uden at det med Rette kan siges at have været Tilfældet. Vi have derfor ment det rigtigt at begrænse Ketten til at modtage saadanne Lærertilrettigheder til offentlige Skoler og saadanne private Skoler, der kunne saa Skolekommissionens anbefaling. Men som sagt, ellers er Flertallet og Mindretallet enig om, at det i sig selv vil være rigtigt at fastholde dette Aars forberedende Skolearbejde, inden de unge komme paa Seminarier, idet man er gaaet ud fra, at det, som Seminarier skal meddele, ikke er en almindelig modnende Dannelse, saaledes som ved forskellige andre Eksaminer, men en bestemt Lærerruddannelse. Og for at kunne følge med denne, har man troet det heldigt eller næsten nødvendigt, at den Elev, der kommer ind paa Seminarier, i Forvejen har noget praktisk Kendskab til en Lærers Gerning. Det er det ene Punkt, vi ere gaaede ind paa for at fremme Lærernes praktiske Uddannelse. Dernæst ere vi ogsaa gaaede ind paa, at der ved hvert Seminarium skal være en vel indrettet og vel ledet Børneskole, hvor Seminaristerne kunne saa Lejlighed til at se en god Undervisning og øve sig. Der har i Udvalget været meget delte Meninger om en saadan Dvellseskoles Betydning, og jeg for min egen Del har mine store Tvivl, som jeg i Fjor udtalte ved denne Sags Behandling her i Tinget. Jeg tror, at en Dvellseskole, naar den ikke ledes med megen Omfagt, kan komme til at gøre overordentlig megen Fortræd: mere Fortræd for Børnene, naar de blive brugte som Prøveklude for de unge Seminarister, end den gør Gavn for disses Undervisning. Men jeg tror alligevel ikke,